

[Bertel Dahlgaard.]

Med hensyn til enkeltheder er der 2—3 områder, som jeg gerne vil anmode om nærmere oplysninger om i udvalget, og i det hele taget kan der jo være enkeltheder, vi kan drøfte nærmere dér. Jeg skal kun pege på et enkelt punkt i lovforslagets § 3. Det er i § 3, stk. 3, hvor der er tale om de 4 mill. kr., der skal anvendes til udlån til modernisering og rationalisering af detailbutikker indenfor levnedsmiddelhandelen. Det siges derom i bemærkningerne, at afdrag på ydede lån påny skal stilles til rådighed til samme formål. Det, der her er tale om, er altså et eksempel på det, amerikanerne vist kalder revolverende fonds, altså en fondsdannelse, hvor der stadig indgår afdrag, som kan anvendes til samme formål igen. Jeg har imidlertid lagt mærke til, at man udtrykkeligt har begrænset sig til, at det skal være afdragene og altså ikke afdragene plus renter, som skal indgå i denne revolverende fond. Jeg havde oprindelig forstået, da jeg hørte om disse ting, at der var tale om både renter og afdrag, men det er jo et spørgsmål, der kan drøftes i udvalget, og jeg vil sige, at vi i det radikale venstre gerne i udvalget vil drøfte dette problem i forbindelse med den tanke, der ligger til grund for de forslag, vort parti har fremsat her i tinget om revolverende fonds på andre områder.

Jeg skal anbefale lovforslaget til hurtig gennemførelse.

Tholstrup: Da Marshallånene til Europa blev gennemført i den amerikanske kongres, var der en lang række medlemmer, der i kraft af deres liberalistiske indstilling stillede som betingelse, at pengene skulle bruges til bekæmpelse af inflationen, og at midlerne i særlig grad skulle hjælpe de enkelte lande ud over deres valutavanskeligheder for således at fjerne hindringerne for en normal udenrigshandel.

Disse menneskers tanker slog dog kun delvis igennem vedrørende de store milliardbeløb, som Marshallånen og Marshallgaver løb op til, men alligevel nok til, at vi nåede den liberaliseringsprocent, vi har i dag, en liberalisering, som nationaløkonomisk er ligeså meget værd som de rige gaver var, og det er ikke amerikanernes skyld, at denne liberalisering ikke er blevet ført til bunds her i landet. Det er vor egen skyld, bl. a. gennem den bestemmelse, at man igen kan

udpumpe midlerne i omsætningen, efter at Marshallpengene er brugt første gang, altså imod den oprindelige bestemmelse, som gik ud på en afskrivning. Imod forudsætningerne føres der stadig en inflationspolitik, som er en hindring for at opnå det, som er formålet med det nærværende lovforslag. Blandt de amerikanske lovgivere var der 2 medlemmer — Benton og Moody — som holdt stærkt på deres liberaliseringskrav, og der blev derfor afsat et beløb til dette særlige formål på 100⁰ mill. dollars, hvoraf Danmark får de 3.

I lovforslagets § 1 står der, at midlerne skal bruges til effektivisering af dansk erhvervsliv ved oprettelse af et produktivitetsfond; men denne paragrafs affattelse er stærkt uoverensstemmende med det oprindelige formål, som i ministerens forelæggelsestale angives at være „til fremme af den fri konkurrence, til bekæmpelse af monopol- og kartelaftaler samt til forøgelse af produktiviteten“.

De to primære opgaver, fri konkurrence og bekæmpelse af monopol- og kartelaftaler har man altså ganske stille lagt tilside, og så holder man sig til det sekundære „samt til forøgelse af produktiviteten“. De første 2 punkter springer man ganske roligt over — tilsidesætter dem som noget usvedkommende. Kan man egentlig det? Er det rigsdagen værdigt? Jeg synes, det er uanstændigt. Her er et par amerikanere, som tror på frihandel, og som også tror på, at det liberale venstres liberale statsminister og liberale finansminister også tror på frihandel, og derfor giver de os gaver. Men heri tager de fejl. Det er muligt, at de højtærede ministre er liberale; men de har ikke i regeringen med dens stærkt konservative islæt kunnet gøre sig gældende, og da navnlig ikke, når regeringen skal sidde af socialdemokratiets nåde — det socialdemokrati, som nok er modstander af planøkonomi, når det er i Rusland, den gennemføres, men er tilhængere af planøkonomi indenfor landets egne grænser. Jeg ved så ikke, om man kan lægge hele skylden på dem. Mon ikke den højtærede regering må tage ansvaret for, at man misbruger 2 velmenende liberale amerikanske politikeres tillid, ja hele den amerikanske nations tillid og betydelige pengeofre.

Regeringen har imidlertid fået godkendt en plan udenom det oprindelige formål og har således nu fået rygdækning, og der skulle